

Kuntayhtymän talousarvion 2022 ja -suunnitelman 2022-2024 laadinta

946/02.02.00/2021

25.05.2021 § 73

Kuntayhtymähallitus

Talousarviota 2022 ja taloussuunnitelmaa vuosille 2022-2024 laadittaessa huomioidaan aiempien vuosien toiminnan ja talouden kehitys, jäsenkuntien kanssa käytävät kuntaneuvottelut ja tiedossa olevat toiminnalliset muutokset.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä Sosterin toimintamenot ja -tuotot alittivat talousarvion. Kunnille hyvitetiin tilinpäätöksen yhteydessä yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Sosteri sai valtionavustusta koronakustannuksiin 1,7 miljoonaa euroa.

Kolmen viimeisen vuoden aikajaksolla (2018-2020) Sosterin kuntalaskutuksen kasvu, 1,0 % oli maltillinen verrattuna toimialan yleiseen kehitykseen valtakunnallisesti.

Vuonna 2021 on käynnistetty useita sellaisia toiminnallisia uudistuksia, jotka parantavat kustannustehokkuutta vuosina 2021-2022. Toisaalta kustannuspainetta tiedetään olevan mm. kasvavissa lääkäripalvelujen ostoissa.

Koronan vaikutukset talouteen näkyvät edelleen vuonna 2021. Sosterissa koronakustannuksia aiheutuu vuonna 2021 erityisesti aiempaa suuremmasta testausmäärästä ja alkuvuoden aikana käynnistyneistä koronarokotuksista. Tämä vaikuttaa myös kuntalaskutukseen erityisesti alkuvuoden osalta.

Asiakasmaksutuottojen kertymään vaikuttaa 1.7.2021 alkaen voimaan astuva asiakasmaksulaki, joka vähentää kuntayhtymän tuloja jo kuluvana vuonna.

Vuoden 2021 ulkoisten kulujen toteuma 31.3.2021 tilanteessa oli 25,6 % ja tulos ylijäämäinen 1,5 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot ovat alkuvuodesta kasvaneet ja testaus- ja rokotustoiminta on kasvattanut perusterveydenhuollon avohoidon kustannuksia ja kuntalaskutustuottoja.

Investoinneissa keskitytään vuonna 2022 perusterveydenhuollon uudisrakentamis-hankkeen loppuunsaattamiseen. Rakennus on määrä luovuttaa käyttöön 1.4.2022 mennessä.

Jäsenkuntien kanssa käydään talousarviovalmistelun käynnistyttyä alkusyksystä kuntaneuvottelut, joissa täsmentyvät kuntien näkymät ja tavoitteet talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmakaudelle.

Käynnissä olevat toiminnan muutokset ja niihin sisältyvä kustannustehokkuuden kasvu helpottavat osaltaan jäsenkuntien tilannetta. Edellisvuosien tasainen kehitys ei tässä vaiheessa ennusta merkittäviä muutoksia kuntalaskutuksen kehitykseen talousarviovalmistelussa.

Arvio raamiksi vuoden 2022 talousarvioon valmistellaan viimeistään elokuun kuntayhtymähallituksen kokoukseen.

Päätösehdotus

Kuntayhtymähallitus päättää merkitä tiedoksi talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2022-2024 valmistelun tilanteen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin keskusteluitta.

Lisätietoja antaa asian valmistelija ja esittelijä, vt. kuntayhtymäjohtaja Saara Tavi, p. 044 417 4100.

22.06.2021 § 85
Kuntayhtymähallitus

Kuntayhtymän vuoden 2022 talousarvion raamiksi esitetään edellä mainittu tilanne huomioiden lähtökohtaisesti vuoden 2021 talousarviotasoa, joka ulkoisten kulujen osalta on 189,1 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa 0-kasvua ja kustannustason pysymistä vuoden 2021 tasolla. Tämä kehitys on mahdollinen, mikäli käynnissä olevat toiminnallis-taloudelliset muutokset toteutuvat suunnitelmien mukaisesti eivätkä kustannukset muutoinkaan kasva.

Henkilöstökustannusten kehitystä arvioidaan vielä erikseen mm. sote-sopimukseen siirtymisen osalta. Tuottojen kehitys on asiakasmaksujen lainsäädäntömuutoksen vuoksi aleneva. Koronan vaikutusten odotetaan vähenevän asteittain vuoteen 2022 mentäessä.

Jäsenkuntalaskutus oli vuoden 2020 tilinpäätöksessä yhteensä 162,8 miljoonaa euroa talousarvion alittuessa 2,7 miljoonaa euroa. Jäsenkunnille tilinpäätöksen yhteydessä tehty hyvitys 3,1 miljoonaa euroa sekä kunnille myönnettyt korona-valtionosuudet vaikuttivat positiivisesti jäsenkuntien tulokseen vuonna 2020. Jäsenkuntalaskutusarvio oli vuoden 2021 talousarviossa yhteensä 167,7 miljoonaa euroa, jossa tavoitteessa vähintäänkin tullaan tämänhetkisen arvion mukaan pysymään vuonna 2021. Myös vuodelle 2021 on arvion mukaan muodostumassa ylijäämää, joka kunnille hyvitetään ja jonka kehitys otetaan huomioon talousarviovalmistelussa. Sosterille on myönnetty korona-valtionavustusta ajalle 1.11.2020-31.3.2021 0,9 miljoonaa euroa.

Talousarvioraamia valmisteltaessa sote-pela-uudistuksen läpimeno näyttää erittäin todennäköiseltä. Toiminta siirtyy vuonna 2023 hyvinvointialueelle niillä resursseilla, jotka siirtyvillä organisaatioilla on ennen vuotta 2023 käytettävissä. Etelä-Savon tulevalla hyvinvointialueella rahoituksen lähtökohta on siis Sosterin, Essoten, Pieksämäen kaupungin, Vaalijalan kuntayhtymän, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien sekä pelastuslaitoksen nykyinen sote-määrärahojen taso. Mikäli tätä rahoituksen lähtötasoa nyt heikennetään, tarkoittaa se negatiivista kehitystä tulevaan sotepalvelutuotantoon ja sitä kautta koko maakunnan aluetalouteen.

Päätösehdotus

Kuntayhtymän vuoden 2022 talousarvion raamiksi esitetään vuoden 2021 talousarviotasoa, ulkoiset kulut 189,1 miljoonaa euroa.

Raamia tarkennetaan tarvittaessa elokuussa, kun puolivuotistoteuma on valmistunut.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin keskusteluitta.

Lisätietoja antaa asian valmistelija ja esittelijä, vt. kuntayhtymäjohtaja Saara Tavi, p. 044 417 4100.

24.08.2021 § 96
Kuntayhtymähallitus

Talousarvion ja -suunitelman valmistelu on käynnistynyt tilanteessa, jossa sote-lait on hyväksytty ja hyvinvointialuevalmistelu käynnistynyt 1.7.2021.

Vuosi 2022 on sote-lakien voimaan tultua Sosterin viimeinen toiminta- ja talousarviovuosi itsenäisenä kuntayhtymänä. Hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen ja palvelujen rahoituksen lähtötasoon vuodesta 2023 alkaen vaikuttaa mm. vuoden 2022 talousarvion taso.

Kesäkuun toteuman mukaan kuntayhtymän tulos on ylijäämäinen (3,9 milj€) ja ulkoisten kulujen toteuma 51,6 %. Kertyvä ylijäämä palautuu jäsenkunnille kuntalaskutuksessa viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä. Koronasta aiheutuvia toimintamenoja oli kesäkuun loppuun mennessä kertynyt yhteensä noin 1,2 milj€. Ylijäämää kertyykin mm. infektioyksikössä koronasta aiheutuen. Kuntayhtymässä ei ole hintojen nousupainetta kuluvalle vuodelle.

Talousarvio vuodelle 2022 laaditaan keskitetysti ja lähtökohtaisesti vuoden 2021 tasolle. Investointeja tehdään uudisrakentamisen loppuunsaattamisen lisäksi vain aivan välttämättömien, asiakkaiden ja potilaiden hoitoon liittyvien hankintojen osalta. Toiminnallisiin uudistuksiin keskitytään osana hyvinvointialueen valmistelua. Mielenterveyden ja riippuvuuksien yksikön uudistus sisältää talouden tasapainotustavoitteita ja uudisrakennuksen valmistuminen vähentää käyttötalouden kustannuksia 1.4.2022 alkaen, jotka tekijät huomioidaan valmistelussa.

Kuntaneuvottelut jäsenkuntien kanssa käydään alkusyksyn aikana.

Päätösehdotus

Kuntayhtymähallitus päättää, että talousarvion laadinnan raami vuodelle 2022 on vuoden 2021 taso selostusosassa mainituin tarkennuksin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Lisätietoja antaa asian valmistelija ja esittelijä, vt. kuntayhtymäjohtaja Saara Tavi, p. 044 417 4100.

26.10.2021 § 131
Kuntayhtymähallitus

Sosterin syyskuun 2021 tulos on 3,4 milj€ ylijäämäinen. Kulujen toteuma 78,5% ylittää tasaisen toteuman (75%).

Perusterveydenhuollon kulujen toteuma syyskuussa 2021 oli 78,9% ja ylijäämä 1,0 milj€. Erikoissairaanhoidon kulujen toteuma 83,5 % ja ylijäämä 1,3 milj€. Sosiaalipalveluissa kulujen toteuma oli 76,1% ja ylijäämä 1,1 milj€. Tukipalvelujen kulujen toteuma 74,1%.

Perusterveydenhuollossa kulukehityksen keskeinen syy on korona; rokotustoiminta, testaus, jäljitys ym. koronatoimet ja varautuminen. Valtiolta haettava covid-avustus tasoittaa tulosalueen tilannetta tilinpäätösennusteessa.

Erikoissairaanhoidossa asiantuntijapalkkiot ja ostot asiantuntijayrityksiltä eli sairaalapalveluiden turvaaminen selittävät pääosin vuoden 2021 kulukehitystä.

Vuotta 2022 arvioitaessa voidaan olettaa koronakustannusten tasaantuvan. Hallituksen vahvistamaan kulujen raamiin 189,1 milj€ nähden tilanne on kuitenkin haasteellinen, mikäli koko Sosterin tasolla kulukehitys jatkuu syyskuun tilanteen mukaisena.

Kustannustehokkuutta haetaan edelleen mm. taloudellis-tuotannollisten selvitysten (kyhall 23.3.2021 §:t 47-49 ja kyhall 20.4.2021 § 60) mukaisilla toimenpiteillä ja hyvinvointialueen valmistelussa yhdistymisen hyötyjen maksimoinnilla - huomioiden samalla realistisesti palvelujen turvaaminen ja Sosterin velvoitteet palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa. Nämä tavoitteet otetaan huomioon talousarviossa vuodelle 2022.

Savonlinnan kaupungin kanssa on keskusteltu kaupungin Sosterille asettamista kuntalaskutusta koskevista säästötavoitteista 8.10. ja 18.10.2021 ja keskustelua jatketaan edelleen siten, että tavoitteena on saada talousarvioprosessi etenemään Sosterin kuntayhtymähallituksen käsittelyyn aikataulun mukaisesti 23.11.2021.

Kaikkien jäsenkuntien kanssa käytävät kuntakohtaiset kuntaneuvottelut tai omistajaohjauskokous ei ole vielä toteutunut, koska kaikki neuvotteluun tai omistajaohjauskokoukseen nimetyt edustajat eivät ole vielä olleet tiedossa.

Asiaa selostetaan lisää kokouksessa, jossa on myös esillä talousarvion laadinnan viimeisin tilanne.

Päätösehdotus

Kuntayhtymähallitus käy keskustelun vuoden 2022 talousarvion raamista tilannekatsauksen ja asian ajankohtaisen arvioinnin perusteella.

Esittelijän muutettu päätösehdotus:

Kuntayhtymähallitus päättää, että Sosterin talousarvioesitykseen vuodelle 2022 valmistellaan Savonlinnan kaupungin edellyttämä talouden tasapainotusohjelma, jolla tavoitellaan Savonlinnan kuntalaskutukseen kaupungin esittämiä säästöjä.

Keskustelun kuluessa hallituksen varajäsen Matti Lundenius esitti Lea Sairasen kannattamana seuraavaa:

*" Esitän, että vuoden 2022 talousarvioraamista keskustellessamme ja päättäessämme Sosterin virkamiesshallinto pureutuu siihen, miten Sosteri pystyisi tehostamaan toimintaansa siten, että toteutuvat menot vastaisivat nykyistä paremmin tarvevakioituja menoja.
Talousarviossa on tässä muutostilanteessa erityisesti huomioitava se, että Itä-Savon alueellakin lähestyisimme valtakunnallista sote-toiminnan menotasoa, joka on huomattavasti alhaisempi kuin Länsi-Savossa. Ketään sote-palvelua tarvitsevaa ei jätetä hoitamatta, vaan hoito ja palvelu annetaan nykyistä taloudellisesti tehokkaammin.*

Toteutuneiden sote-menojen ja tarvevakioitujen menojen erotus on erityisen suuri Savonlinnassa. Alle on koottu Savonlinnan soten toteutuneet menot vuonna 2018 ja säästöpotentiaali eri osa-alueilla. Säästöpotentiaali syntyy siitä, kun toteutuneiden menojen summasta erotetaan tarvevakioidut menot. Säästöpotentiaali toteutuneiden sote-menojen ja tarvevakioitujen sote-menojen välillä on nykyisellään noin 23 miljoonaa euroa vuodessa (vastaa Savonlinnassa noin 4 %-yksikön kuntaverotuottoa).

*Perusterveydenhuollon avohoito 14,44 M€, säästöpotentiaali 2,95 M€
Suun terveydenhuolto 2,44 M€, säästöpotentiaali 0,09 M€
Erikoissairaanhoido 58,79 M€, säästöpotentiaali 16,66 M€
Lastensuojelu ja perheiden palvelut yhteensä 6,84 M€, säästöpotentiaali 1,13 M€*

*Lastensuojelun avohuoltopalvelut 1 M€, säästöpotentiaali 0,4 M€
Lastensuojelun laitos- ja perheh. 5,19 M€, säästöpotentiaali 2,18 M€
Muut lasten ja perh. avopalvelut 0,65 M€, ei säästöpotentiaalia
Ikääntyneiden palvelut yhteensä 39,12 M€, säästöpotentiaali 5,88 M€
Ikääntyneiden laitoshoido 2,88 M€, säästöpotentiaali 2,88 M€
Perusterveydenhuolto vuodeosastohoito 7,16 M€, säästöpotentiaali 2,76 M€
Ikääntyneiden ymp.vrk hoivan as.palv. 4,33 M€, ei säästöpotentiaalia
Kotihoito 13,14 M€, säästöpotentiaali 6,39 M€
Muut ikääntyneiden palvelut 11,61 M€, säästöpotentiaali 9,55 M€
Vammaisten palvelut yhteensä 19,7 M€, säästöpotentiaali 10,13 M€
Vammaisten laitoshoido 2,19 M€, säästöpotentiaali 1,9 M€
Vammaisten ymp. vrk. hoivan asumispalv. 5,69 M€, säästöpotentiaali 1,78 M€
Muut vammaisten palvelut 11,82 M€, säästöpotentiaali 7,74 M€
Päihdehuollon erityispalvelut 1,07 M€, säästöpotentiaali 0,62 M€
Työllistymistä tukevat palvelut 4,24 M€, säästöpotentiaali 3,09 M€
Ympäristöterveydenhuolto 0,89 M€, säästöpotentiaali 0,57 M€
Muu sosiaali- ja terveystoiminta 3,98 M€, säästöpotentiaali 2,62 M€.”*

Koska keskustelun kuluessa oli tehty esittelystä poikkeava kannatettu esitys, puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Ne jotka kannattavat esittelijän tekemää muutettua päätösehdotusta, vastaavat JAA, jos EI voittaa, tulee hallituksen varajäsen Matti Lundeniuksen esitys päätökseksi.

Äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyksen tulos:

JAA:

Aila Makkonen
Lauri Niiranen
Seija Puputti
Sanni Kemppainen
Pia Vokkolainen
Eeva Lyytinen

EI:

Matti Lundenius
Lea Sairanen

Päätös

Kuntayhtymähallitus päätti äänestyksen tuloksena 6-2 hyväksyä esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Lisätietoja antaa asian valmistelija ja esittelijä, kuntayhtymäjohtaja Saara Tavi, p. 044 417 4100.